

Täysistunto

Torstai 23.4.2026 klo 16.00—20.58

8. Krääsätalous kuriin – suomalaisyritysten ja kuluttajien oikeuksien puolesta

Kansalaisaloite KAA 7/2025 vp
Toimenpidealoite TPA 72/2025 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 8/2026 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 8/2026 vp. — Nyt tämän meille esittelee edustaja Aalto-Setälä, talousvaliokunnan varapuheenjohtaja. Olkaa hyvä. [Pauli Aalto-Setälä: Paljonko on aikaa?] — Niin kauan kuin jaksat puhua.

Keskustelu

19.17 **Pauli Aalto-Setälä kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitos anteliaisuudesta. Tästä tulee pitkä puheenvuoro. — Esittelen teille valiokunnan mietinnön 8/2026 koskien krääsätaloutta. Käsittelimme tämän kansalaisaloitteen ”Krääsätalous kuriin – suomalaisyritysten ja kuluttajien oikeuksien puolesta” sekä eduskunta-aloitteen, joka Tiina Elon johdolla tehtiin, ja järjestimme julkisen kuulemisen, joka lähetettiin myös verkkolähetyksenä kaikille.

Tässä kansalaisaloitteessa ehdotettiin, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin krääsätalouden rajoittamiseksi niin kansallisella kuin Euroopan unionin tasolla rajoittamalla ultrapikamuodin ja krääsäkaupan mainontaa, selvittämällä krääsäkaupan suitsimista verotuksen keinoin, selvittämällä mahdollisuuksia kieltää verkkokauppojen tavaralähetykset EU:n ulkopuolelta suoraan kuluttajille, poistamalla 150 euron tullivapaus ja lisäämällä alustayhtiöiden vastuuta sekä muin mahdollisin keinoin.

Talousvaliokunta toteaa, että kansalaisaloitteessa käytetyille käsitteille ”ultrapikamuoti” ja ”krääsäkauppa” ei ole yksiselitteisiä tai vakiintuneita määritelmiä, niin kuin asiantuntijoilta kuulimme, mutta käytännössä esiin tuodut ongelmat kohdistuvat erityisesti verkkokaupan kautta tilattavien vähäarvoisten tuotteiden tuontiin kolmansista maista. Valiokunta pitää kansalaisaloitetta tärkeänä keskustelun herättäjänä, sillä aloitteessa kuvattu ongelma on ajankohtainen ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset ovat merkittäviä. Valiokunta näkee erityisesti kiinalaisten tuontituotteiden määrän jatkuvan kasvun kielteisinä vaikutuksina erityisesti vastuullisesti toimivien yritysten kilpailukyvyn heikentymisen, kuluttajansuojan rapautumisen, ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät uhat sekä ympäristölle aiheutuvat haitat muun muassa luonnonvarojen ylikulutuksen ja jäteongelmien vuoksi.

Luvut ovat valtavia. Tullin tietojen mukaan vuonna 2025 EU:n ulkopuolelta suoraan kuluttajille tulevien vähäarvoisten tavaraerien määrä nousi Suomessa yli 40 miljoonaan, ja tälle vuodelle ennustetaan eksponentiaalista kasvua. Tavaraerien kokonaismäärästä 98,5

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

prosenttia saapui Kiinasta. Pakettien määrä kuormittaa sekä tulli-, markkinavalvonta- että tuottajavastuuviranomaisia.

Valiokunta katsoo, että kansalaisaloitteen esille nostamiin epäkohtiin on syytä puuttua vaikuttavilla ja tarkoituksenmukaisilla keinoilla. Kun halpatuonnin suosio perustuu erityisesti tilaamisen helppouteen, tuotteiden halpaan hintaan ja toimitusten nopeuteen, voidaan näihin elementteihin vaikuttamalla todennäköisesti tehokkaimmin hillitä tilaus- ja tuontimääriä.

Valiokunta on kansalaisaloitetta käsitellessään kuullut laajasti eri viranomais- ja sidosryhmätahoja. Asiantuntijakuulemisissa on tullut selkeästi esiin, että ongelmaa ei ole mahdollista ratkaista yhdellä yksittäisellä toimenpiteellä, vaan sitä tulee pyrkiä ratkomaan laajalla keinovalikoimalla sekä kansallisin että EU-tason toimin.

Valiokunta yhtyy asiantuntijakuulemisissa esitettyyn näkemykseen tarpeesta luoda kolmansien maiden verkkokauppaan niin sanottua rakenteellista kitkaa. Esimerkiksi pakollinen dokumentaatio, turvallisuustarkastukset ja vaivalloisiksi koetut toimitustavat voivat vähentää ostohalukkuutta jopa tehokkaammin kuin lisämaksut. Tästä meillä on myöhemmin lausuma.

Mainonnasta: Kansalaisaloitteessa ehdotettiin ryhtymistä lainvalmisteluun ultrapika-muodin ja krääsäkaupan mainonnan kieltämiseksi. Asiantuntijalausunnossa on kiinnitetty huomiota siihen, että kansalaisaloitteessa mainitut toimintatavat — valheelliset tarjoukset, painostus ostamiseen, pakotettu pelillistäminen, puuttuvat ja harhaanjohtavat tiedot, väärennetyt arvostelut sekä piilotetut yhteystiedot — ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä jo nyt voimassa olevan lainsäädännön nojalla. Näin ollen haasteena on ennemminkin se, etteivät kolmansista maista verkkoalustan kautta myyvät elinkeinonharjoittajat noudata sääntelyä lainkaan. Valiokunta katsoo, että ongelmaan tulee puuttua EU-tason toimin.

Talousvaliokunta katsoo edelleen, että kolmansista maista tuotteita välittävien verkkoalustojen epäasialliseen ja aggressiiviseen markkinointiin tulee voida puuttua nykyistä tehokkaammin. Tämän vuoksi valiokunta korostaa edellä selostetuista EU-lainsäädäntöhankkeista riippumatta tarvetta selvittää perusteellisesti, miten kolmansista maista tulevaa markkinointia olisi mahdollista säännellä kansallisesti ottaen samalla huomioon EU-lainsäädännön asettamat reunaehdot. Lisäksi tulee samanaikaisesti vaikuttaa siihen, että markkinoinnin kielloista ja rajoituksista säädettäisiin EU-tasolla tiukemmin kuin tällä hetkellä ja että markkinointia koskevan sääntelyn rikkomisesta aiheutuvilla seuraamuksilla voitaisiin tehokkaasti vaikuttaa verkkoalustojen toimintaan. Tästä valiokunnalla on myös lausumaehdotus.

Kansalaisaloitteessa vaadittiin eduskuntaa selvittämään mahdollisuutta vaikuttaa krääsäkaupan kasvuun myös verotuksen keinoin. Talousvaliokunta on tämän vuoksi selvittänyt aloitteen käsittelyn yhteydessä sekä tullimaksuihin että verotukseen liittyviä näkökohtia. Talousvaliokunta toteaa, että EU:lla ei ole toimivaltaa periä tai kerätä veroja, vaan EU:n veropolitiikan tärkein painopiste on sen varmistamisessa, etteivät verotukselliset esteet haittaa jäsenvaltioiden rajat ylittävää taloudellista toimintaa, jotta kilpailu ei vääristy. EU:n kauppapolitiikkaa toimeenpaneva tullilainsäädäntö kuuluu puolestaan EU:n yksinomaiseen toimivaltaan, mikä rajoittaa mahdollisuuksia kansallisten lainsäädäntötoimien toteuttamiseen jäsenmaissa.

Vielä tällä hetkellä voimassa olevan sääntelyn mukaan tullittomia ovat suoraan kolmannelta maasta EU:ssa olevalle vastaanottajalle tulevat lähetykset, joiden arvo on enintään 150 euroa. EU-lainsäädäntöön jo tehdyn muutoksen myötä kaikista enintään 150 euron ar-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

voisista arvonlisäverotuksen IOSS-järjestelmässä myydyistä tavaroista sekä enintään 150 euron arvoisista postilähetystenä kuljetetuista tavaroista täytyy maksaa tämän vuoden heinäkuusta alkaen kiinteä kolmen euron tavaraeräkohtainen tullimaksu, joka on juuri sitä edellä mainittua kitkaa. Kuluperusteinen käsittelymaksu voisi olla noin kaksi euroa per tavaraerä, ja sen kantaminen on tarkoitus aloittaa viimeistään marraskuussa tänä vuonna. Maksun kantaminen edellyttää komission ja jäsenmaiden pikaisella aikataululla määritettäviä tietojärjestelmämuutoksia.

Talousvaliokunta pitää tervetulleena, että tämän vuoden aikana aletaan soveltaa sekä EU-tason käsittelymaksua että tullimaksua. Yhdessä nämä maksut nostavat lähetysten hintaa noin viisi euroa — joka on muuten keskihinta näille kiinalaisille temutuotteille.

Edelleen verotusta koskevia näkökohtia: Asiantuntijalausunnossa on päädytty siihen, että pikamuotiveroa tai muutakaan krääsäveroa ei ole mahdollista toteuttaa arvonlisäverojärjestelmän kautta. Valiokunta katsoo kuitenkin, että ilmiön käsitteet tulisi tarkemmin määritellä. Kansallisen veron säätämisen esimerkiksi niin sanotulle ultrapikamuodille on asiantuntijalausunnossa arvioitu olevan vaikeaa, jos lainkaan mahdollista. Veroa ei voitaisi asettaa vain tuontituotteille, koska se katsottaisiin kotimaista tuotantoa suosivana tuontia syrjiväksi ja siten EU:n perustamissopimuksessa kielletyksi veroksi.

Tuoteturvallisuudesta: Kuten kansalaisaloitteessakin todetaan, monet krääsäverkko-kauppojen tuotteista ovat laadultaan heikkoja ja voivat olla suorastaan vaarallisia. EU-lainsäädännön ulkopuolella toimivat yritykset eivät noudata samoja turvallisuusstandardeja kuin EU:hun sijoittuneet toimijat, ja tuotteista on löydetty terveydelle haitallisia kemikaaleja. Talousvaliokunta yhtyy kansalaisaloitteen toteamukseen siitä, että kuluttajalla on oikeus turvallisiin ja kestäviin tuotteisiin.

Saadun selvityksen mukaan komissio on koordinoanut vuoden 2025 aikana tehostettuja tullitarkastuksia keskittyen vaarallisiin ja vaatimusten vastaisiin tuotteisiin, joita tilataan kolmansista maista verkkomarkkinapaikan kautta ja toimitetaan suoraan kuluttajille unioniin. Näissä tarkastuksissa tulli- ja markkinavalvontaviranomaiset sekä muut toimivaltaiset viranomaiset ovat tehostaneet tuontituotteiden valvontaa. Ensimmäisessä operaatiossa tarkastettiin 20 000 lelu- ja pienelektroniikkatuotetta, joista yli puolet todettiin EU:n tuotestandardien vastaisiksi. Osa tuotteista testattiin myös laboratoriossa, ja testatuista tuotteista yli 84 prosenttia todettiin vaarallisiksi. Tavoitteena tulee olla, että isojen globaalien alustojen tulee viime kädessä vastata muun muassa välittämiensä tuotteiden EU:n kuluttajansuojalainsäädännön ja tuoteturvallisuuslainsäädännön mukaisista vaatimuksista, mikäli tuotteiden myyjä ei niin tee.

Talousvaliokunta pitää asiantuntijalausunnon tavoin perusteltuna harkita määräaikaisen ja kohdennetun valvontakampanjan käynnistämistä keskeisten valvontaviranomaisten yhteistyönä. Talousvaliokunta katsoo myös, että tehostetulla neuvonnalla ja ohjauksella tulee pyrkiä lisäämään kuluttajien tietoisuutta halpatuontituotteiden terveyteen ja turvallisuuden liittyvistä riskeistä.

Ympäristönäkökulmista: Krääsäkauppa perustuu kertakäyttökulutukseen. Tämä lisää luonnonvarojen käyttöä, ilmastopäästöjä, haitallisten kemikaalien leviämistä sekä jätteen määrää ja jätehuollon kustannuksia. Kansalaisaloitteen tavoite EU:n ulkopuolisten verkko-kauppaostosten vähentämiseksi on tärkeä. Sillä pystytään vähentämään tavarantoiminnan määrää ja samalla haitallisia ympäristövaikutuksia.

Saadun selvityksen mukaan ympäristöministeriön hallinnonalalla halpatuontin haitat näkyvät erityisesti tuottajavastuun toimivuuden ja sen valvonnan ongelmina. EU:n tuotta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

javastuusäntely edellyttää valmistajia ja maahantuojia vastaamaan tuotteidensa jätehuollosta ja kierrätysvelvoitteista. Tämä vastuu toteutetaan liittymällä tuottajayhteisöön, joka hoitaa velvoitteet jäsentensä puolesta.

Esimerkiksi Latviassa tuottaja maksaa tuottajavastuukustannusten osalta veron tullissa, ellei se kuulu tuottajayhteisöön. Tällainen järjestelmä voisi mahdollistaa EU:n ulkopuolisen etäkaupan osallistamisen tuottajavastuun kustannuksiin ja sitä kautta reilumman kilpailun. Talousvaliokunta kannattaa selvityksen tekemistä ja tarvittavan lainsäädännön valmistelua pikaisella aikataululla valtiovarainministeriön, ympäristöministeriön ja Tullin yhteistyönä, ja tästä meillä on lausumaehdotus myös.

Samanaikaisesti kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn kanssa on työministeri Marttisen asettama työryhmä kartoittanut keinoja halpatuontiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Työryhmä suosittaa raportissaan, että jatkotoimissa keskitytään erityisesti kolmeen osa-alueeseen, joilla puuttumismahdollisuudet ovat suurimmat ja joissa toimenpiteitä on tunnustettu eniten, eli tullivalvontaan, markkinavalvontaan ja tuotesäätelyyn. Talousvaliokunta kannattaa raporttiin sisältyvää ehdotusta siitä, että työ- ja elinkeinoministeriöön perustetaan ministeriöiden ja sidosryhmien muodostama työryhmä halpatuonnin tilanteen seuraamiseksi ja haasteisiin vastaamiseksi, sillä tarve kansallisen viranomaisyhteistyön tiivistämiseksi ja ajantasaisen tilannekuvan saamiseksi on ilmeinen.

Lopuksi valiokunnan päätösehdotus. Talousvaliokunnan päätösehdotus: Eduskunta hylkää kansalaisaloitteen sekä toimenpideoitteen ja sen sijaan esittää neljää lausumaa:

”1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto jatkoselvittää kansallisia toimia halpatuontiin puuttumiseksi ja valmistelee viipymättä tähän liittyvät ehdotukset lainsäädännön muuttamiseksi.”

”2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto selvittää mahdollisuudet kerätä tuottajavastuun maksut kolmansista maista suoraan kuluttajille myydyistä tuotteista tullimaksujen yhteydessä ja valmistelee viipymättä tähän liittyvät ehdotukset lainsäädännön muuttamiseksi.”

”3. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto edistää EU:ssa määrätietoisesti toimia halpatuontiin puuttumiseksi.”

”4. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto raportoi talousvaliokunnalle toimenpiteiden etenemisestä.”

Lisäksi haluan lisätä ja huomauttaa, että tämä mietintö oli yksimielinen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

19.29 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tänään keskustelemme kansalaisaloitteesta, joka nostaa esiin tärkeän ja ajankohtaisen aiheen: halpatuonnin, ultrapikamuodin ja niin sanotun krääsätalouden kasvun. Tämä aloite ansaitsee kiitoksen, sillä se tuo näkyvästi esille sen, mistä meidän kaikkien pitäisi olla huolissamme. Meidän on kiinnitettävä enemmän huomiota kulutuskulttuurin vastuullisuuteen, reiluun kilpailuun sekä ympäristön hyvinvointiin. Myös hallitus on tunnistanut nämä samat ongelmat ja ryhtynyt toimiin selvittääkseen halpatuonnin ja verkkokaupan sääntelyn kehittämistä niin Suomessa kuin EU-tasolla. Tavoitteena on, että myös EU:n ulkopuoliset verkkokaupat noudattavat samoja sääntöjä kuin kotimaiset toimijat. Tämä on oikeudenmukaista, turvaa kuluttajaa ja vahvistaa suomalaista yritystoimintaa. Reilu ja kestävä kilpailu on osa vahvaa markkinataloutta ja sen tulevaisuutta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

Arvoisa puhemies! Kyse ei kuitenkaan ole vain taloudesta, kyse on myös turvallisuudesta. Halpatuotteiden mukana voi tulla esineitä tai aineita, joiden alkuperä, turvallisuus ja valmistustapa ovat täysin valvonnan ulkopuolella. Kuluttajansuoja ja tuoteturvallisuus ovat myös arjen turvallisuutta. Jokainen suomalainen ansaitsee tietää, mitä ostaa, onko tuotetta turvallista käyttää ja tapahtuuko sen valmistus rehellisin keinoin.

Samalla meidän on muistettava ympäristön turvallisuus. Halpatuotanto, kertakäyttökulutus ja jätteiden kasvu eivät vie meitä kohti kestävää yhteiskuntaa ja Suomea, jonka voimme jättää lastemme lapsille ylpeinä. Siksi hallitus edistää myös EU-tasolla toimia, joilla puututaan halpatuonnin ympäristövaikutuksiin: poistetaan pienlähetyksen tullivapaus ja varmistetaan, että kierrätyksen kustannuksia kantavat ne, jotka tuotteita markkinoille tuovat.

Arvoisa puhemies! Krääsätaloutta vastaan ei taistella kieltopolitiikalla vaan järjellä, reiluudella ja vastuulla. Jokainen meistä voi vaikuttaa valinnoillaan. Meidän poliitikkojen tehtävä ei ole kertoa, miten kansalaiset voivat omaisuuttaan käyttää, vaan meidän tehtävämme on luoda puitteet, joissa vastuullinen toiminta on mahdollista ja kannattavaa. Siksi talousvaliokunta ehdottaa, että valtioneuvosto selvittää sekä kansallisia toimia halpatuontiin puuttumiseksi että mahdollisuuksia kerätä tuottajavastuun maksut kolmansista maista suoraan kuluttajille myydyistä tuotteista tullimaksujen yhteydessä ja valmistelee viipymättä näihin liittyvät ehdotukset lainsäädännön muuttamiseksi. Lisäksi meidän tulee edistää myös EU:ssa määrätietoisesti toimia halpatuontiin puuttumiseksi ja seurata näiden toimenpiteiden etenemistä.

Kiitän kansalaisaloitteen tekijöitä tärkeän keskustelun avaamisesta, ja toivon, että tämä työ vastuullisen, turvallisen ja kestäväen kuluttamisen puolesta jatkuu määrätietoisesti. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elo.

19.34 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Pakettiralli kiinalaisista krääsäkaupoista on saanut aivan järjettömät mittasuhteet. Tämä krääsätulva uhkaa niin ympäristöä, ihmisten terveyttä kuin kotimaisten vastuullisten yritysten toimintaedellytyksiä. Se, että tänne tilataan kiinalaisilta verkkokauppa-alustoilta tuotteita, joiden alkuperästä ei ole mitään tietoa, jotka eivät täytä EU:n turvallisuusstandardeja ja jotka ovat pahimmillaan vakava terveys- ja turvallisuusriski, ei ole millään muotoa kestävää. On selvää, että sääntelyä ja valvontaa on vahvistettava reilun kilpailun, kuluttajansuojan ja vastuullisuuden turvaamiseksi. Niinpä haluan tässä nyt alkuun kiittää ”Krääsätalous kuriin — suomalaisyritysten ja kuluttajien oikeuksien puolesta” -kansalaisaloitteen tekijöitä ja allekirjoittajia siitä, että tämä julkisuudessaakin varsin paljon keskustelua herättänyt asia saatiin eduskunnan käsittelyyn. Haluan myös kiittää talousvaliokuntaa tässä kohtaa jämäkästä mietinnöstä ja lausumista, jotka edellyttävät hallitukselta nyt konkreettisia toimia krääsäkaupan saamiseksi kuriin.

Arvoisa puhemies! Talousvaliokunnan varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä tässä kävi valiokunnan mietinnön varsin seikkaperäisesti läpi, mutta koska asia on itselleni tärkeä ja olen myös osaltani paljon tehnyt töitä krääsäkaupan suitsimiseksi, niin haluan tässä vielä nostaa muutamia näkökulmia esiin.

Tuoteturvallisuuden osalta tilanne on todella huolestuttava. Selvitysten mukaan merkittävä osa EU:n ulkopuolelta tulevista tuotteista ei tosiaan täytä turvallisuus- ja kemikaalivaatimuksia. Tehostetuissa EU-tarkastuksissa jopa yli puolet testatuista tuotteista on todet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

tu vaatimusten vastaisiksi. Mediasta me ollaan kaikki voitu lukea muun muassa vakavista iho-oireista, joita temukrääsän kemikaalit ovat aiheuttaneet. Nämä suuret kansainväliset verkkoalustat on saatava vastuuseen velvoitteistaan samalla tavoin kuin EU:ssa toimivat maahantuoja.

No, pieni askel oikeaan suuntaan on se, että EU:ssa on nyt tehty päätökset alle 150 euron arvoisten lähetysten tullittomuuden poistamisesta. Tämä tullimaksu ja käsittelymaksu tosiaan nostavat paketin hintaa noin viisi euroa. Voidaan miettiä, onko viisi euroa sinänsä riittävä summa muuttamaan ihmisten ostokäyttäytymistä, mutta se on askel oikeaan suuntaan.

Muutamissa EU-maissa on otettu käyttöön tai selvitetään kansallista käsittelymaksua pakettitulvan patoamiseksi, ja pidän tärkeänä, että myös tämä mahdollisuus Suomessa nyt ripeästi selvitetään.

Olennaista on saada krääsäverkkokaupat maksamaan aiheuttamastaan jäteongelmasta, joka tosiaan jää nyt sekin kotimaisten yritysten vastuulle. Temukrääsällä ei ole mitään jälleenmyyntiarvoa, ja sen lajittelu esimerkiksi kierrätyskeskuksissa tuottaa lisätyötä ja hävittäminen lisäkustannuksia.

Kuten valiokunnan varapuheenjohtaja totesi, esimerkiksi Latviassa krääsäkauppatuotteen tuottaja joutuu jo nyt maksamaan tuottajavastuukustannusten osalta veron tullissa, ellei kuulu tuottajayhteisöön. Toivottavasti tosiaan tällainen vastaava maksu otetaan Suomessakin käyttöön viipymättä.

Tässä kansalaisaloitteessa esitetään ja itsekin siinä toimenpideoitteessa esitin ultrapi-kamuodin ja krääsäkaupan mainonnan kieltoa. Tässä on hyvin tullut selväksi sekin, että tällainen aggressiivinen ja koukuttava mainonta valheellisine väitteineen on valtava ongelma, joka saa ihmisiä tekemään näitä ostoksia, ja siihen on pystyttävä puuttumaan. Lähtökohtaisesti tällainen mainonta on jo kiellettyä, kuten tässä mietinnössä todetaan, mutta ongelma on, etteivät nämä krääsäverkkokaupat tätä sääntelyä noudata. Eli kaikki kivet on käännettävä, jotta tälle saadaan stoppi. On hyvä, että talousvaliokunta korostaa omassa mietinnössään tarvetta selvittää perusteellisesti, miten kolmansista maista tulevaa markkinointia olisi mahdollista säännellä kansallisesti. Toivon, että tässä uskalletaan olla myös rohkeita siellä hallituksen päässä nyt. Samaan aikaan toki tulee vaikuttaa siihen, että markkinoinnin kiellosta ja rajoituksista säädetään EU-tasolla nykyistä tiukemmin.

Arvoisa puhemies! Olisin tietysti toivonut, että talousvaliokunta olisi voinut päätyä johdtopäätökseen tämän kansalaisaloitteen hyväksymisestä, mutta tärkeintä on, että toimet krääsäkaupan suitsimiseksi nyt todella etenevät, ja nämä mietinnön painavat lausumat kylä velvoittavat hallitusta.

Tosiaan olen itsekin jättänyt sen toimenpideoitteen tätä asiaa vauhdittamaan, ja se tulee tässä samalla käsitellyksi. Aloitteessa nostamani esitykset on myös tässä talousvaliokunnan mietinnössä kattavasti käyty läpi, ja kiitos myös siitä valiokunnalle.

Tietysti olisi ollut hienoa, jos hallitus olisi jo eilisessä kehysriihessä edistänyt joitain näitä asioita krääsäkaupan suitsimiseksi. Näin ei valitettavasti käynyt, mutta todella toivon, että nyt hallitus tämän painavan mietinnön vauhdittamana ryhtyy ripeästi toimiin. Me tarvitaan määrätietoista EU-vaikuttamista, kotimaista sääntelyä sekä tarvittavia resursseja Tullille ja markkinavalvontaan, jotta tämä tässäkin salissa varsin yksituumaisesti ongelmalliseksi tunnustettu ilmiö saadaan kuriin.

Arvoisa puhemies! Vielä loppuun: Nämä valiokunnan lausumat todella velvoittavat hallitusta jatkamaan työtä ja samaan aikaan myös tuloksia. Kehotankin tässä myös kansalai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

saloitteen tekijöitä ja kansalaisia pitämään tätä ongelmaa esillä ja jatkamaan paineen luomista hallituksen suuntaan niin kauan, että pakettiralli saadaan suitsittua. Eduskunta edellyttää tämän mietinnön hyväksyessään myös, että toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan talousvaliokunnalle, ja myös tätä lausumaa pidän erittäin tärkeänä, jotta asia pysyy myös eduskunnan agendalla.

On arvokasta, että tämä mietintö on yksimielinen, siitä myös kiitos koko talousvaliokunnalle. Se osoittaa, että tässä talossa vallitsee varsin yhteinen näkemys siitä, että krääsäkauppa tulee saada kuriin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki.

19.41 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Suomeen saapuu päivittäin kymmeniätuhansia pikkupaketteja Kiinasta — halpaa krääsää, joka kiertää tullimaksut, ohittaa turvallisuusvaatimukset ja saastuttaa ympäristön. Kansalaisaloite nostaa esiin tärkeän ongelman, ultrapikamuodin ja krääsäkaupan epäreilun aseman suomalaisilla markkinoilla. Mielestäni tämä ei ole vain kuluttajansuoja- tai ympäristökysymys, vaan tämä on myös kansallinen kilpailukyky- ja turvallisuuskysymys.

Arvoisa puhemies! Meillä on Suomessa yrityksiä, jotka noudattavat lakeja, maksavat veronsa ja kantavat vastuunsa työntekijöistä ja ympäristöstä. Samaan aikaan kiinalaiset verkkokaupat, kuten Temu ja Shein, myyvät tuotteita, jotka ovat usein laadultaan heikkoja, jopa vaarallisia, ja joiden markkinointi perustuu manipulatioon, joka tarkoittaa tekaituja alennuksia, ostokiirettä ja pelillistämistä. Tämä ei ole reilua kilpailua. Tämä on epäterve globalisaation ilmentymä, jossa suomalainen yrittäjä jää jalkoihin.

Kun flikka tilas Sheiniltä kelttuja, niin määräsin koko paketin avaamattomana pakkaaseen vuorokaudeksi, jotta kissiä pienemmät kurkoiset kuoloo. Koskaan ei voi tietää, mitä paketissa saa kylväksinä. — Tämä oli Pohjanmaan murteella, jotta te heräisitte, ja näköjään kaikki heräsivät.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat jo pitkään varoittaneet siitä, miten EU:n ja kansainvälisen kaupan sääntely jättää suomalaiset yritykset altavastaajiksi. Nyt näemme sen konkreettisesti. Krääsätalous syö kotimaisen kaupan elinvoimaa, vie työpaikkoja ja lisää ympäristökuormaa. On täysin kohtuutonta, että suomalainen yritys joutuu kilpailemaan toimijan kanssa, joka ei noudata samoja pelisääntöjä.

Me kannatamme kansalaisaloitteen tavoitetta rajoittaa ultrapikamuodin ja krääsäkaupan mainontaa. Lisäksi verotukselliset keinot, kuten pakettikohtainen tullimaksu tai ympäristöperusteinen lisämaksu, ovat harkinnan arvoisia. On aika palauttaa reiluus ja vastuu markkinoille.

Arvoisa puhemies! Vaikka kansalaisaloitetta tai toimenpidealoitetta ei sellaisenaan nyt mietinnössä hyväksytä, on siinä kuitenkin neljä oleellista lausumaehdotusta. Ne edellyttävät jatkotoimien selvittämistä kansallisesti mutta myös EU:ssa halpatuontiin puuttuvien toimien edistämistä. Valtioneuvoston tulee myös selvittää mahdollisuudet kerätä tuottajavastuun maksut kolmansista maista suoraan kuluttajille myydyistä tuotteista tullimaksujen yhteydessä ja valmistella viipymättä tähän liittyvät ehdotukset lainsäädännön muuttamiseksi.

Arvoisa puhemies! Tämä ei ole vain taloudellinen kysymys, tämä on myös kulttuurinen ja arvopohjainen kysymys. Haluammeko yhteiskunnan, jossa kertakäyttöisyys ja halpatuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

tanto ohittavat laadun, kotimaisuuden ja vastuullisuuden? Perussuomalaisena sanon: ei kiitos krääsätaloudelle, kyllä kiitos suomalaiselle työlle ja yrittäjyydelle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Castrén.

19.44 Maaret Castrén kok: Arvoisa puhemies! Halpatuontiin liittyvät haasteet ovat todellisia ja kasvavia. Halpatuonti vähentää kotimaista kysyntää ja vaikuttaa kielteisesti työllisyyteen ja verokertymään. Tätä kyllä kannattaisi jokaisen suomalaisen oikeasti miettiä, mitä tämä tekee tämän päivän Suomelle. [Anne Rintamäki: Kyllä!]

Pelissäntöjen pitää olla samat kaikille. Ei ole reilua, että kolmansien maiden alustat vapaamatkustavat samalla, kun suomalaiset yritykset maksavat veronsa, huolehtivat tuotteiden turvallisuudesta ja osallistuvat jätehuoltoon. Ministeri Marttinen ryhtyi tuumasta toimeen ja perusti työryhmän, jonka töiden jäljiltä nyt sitten mietitään lainsäädännön muutostöitä. Tämä on erittäin hyvä asia.

Peräänkuulutan kuitenkin yhtä asiaa. Lääkärinä minä olen tottunut siihen, että minun pitää jollain tapaa saada potilas tekemään niin kuin on hyvin ja oikein, ja nyt minä vetoan tässä poliitikkona siihen, että meillä yksilöillä on kuitenkin suuri vastuu tässä asiassa ja jokainen ostopäätös on valinta. Riittävä ja luotettava tieto auttaa hyvään päätöksentekoon. Ostopäätöksen tulisi olla sen mukainen, että meillä on niin sanottu tutkimukseen perustuva päätöksenteko, jota aina peräänkuulutetaan meiltä poliitikoilta. Nyt minä peräänkuulutan sitä myös meidän kansalaisiltamme.

Lääkärinä minun on ihan pakko sanoa, niin kuin edustaja Elo tässä sanoi, että nämä ovat oikeasti vaarallisia tuotteita. Meillä ei ole mitään mahdollisuutta tarkistaa näiden turvallisuutta, varsinkin kun vielä on ilmiö, jossa Temusta ja Sheinistä ostettuja tuotteita kamufleerataan olemaan jotain muuta kuin mitä ne ovat, jolloin esimerkiksi kirpputorilta tai jostain myyntikojusta tuotteen ostava ei edes osaa ajatella, että hänen pitäisi jotenkin varoa sitä tuotetta. Me ollaan kuultu eduskunnassa tilanteista, joissa on luultu, että potilaan ongelma on työhuoneen sisäilma, ja loppujen lopuksi onkin todettu, että se on Temusta ostettu haalari, jota potilas käytti iltaisin kotona. Me ollaan kuultu lasten leikkihiekassa olevasta asbestista, ja nämähän ovat vain jäävuoren huippuja näissä tuotteissa.

Vielä lisäksi se, että silloin kun sinulla on vähän rahaa, ei todellakaan kannata ostaa roskaa, vaan silloin sinun pitää pystyä ostamaan tuote, joka oikeasti sinun käytössä sitten myös kestää pitkään, koska iso osa näistä tuotteista päättyy suoraan roskiin, kun ei vastaa lainkaan sitä olettamusta, mikä sinulla ostajana on ollut.

Kiitän kansalaisaloitteen tekijöitä, ja oikeasti, ihan niin kuin tässä on edelläkin sanottu, tämä ei ollut missään tapauksessa huono työ, mitä täällä eduskunnassa tehtiin. Talousvaliokunta teki neljä lausumaa, ja tämä on oikeasti edistysaskel. Heidän pitää olla tosi tyytyväisiä siitä, että tämä homma etenee, vaikka tästä nyt ei sitten tavallaan lakialoitetta tullutkaan eikä lähdetty siltä pohjalta työtä tekemään.

Sitten minä kiittäisin tässä myös siitä, että esimerkiksi edustaja Elon kanssa meillä on ollut hyvää yhteistyötä. Kun aina sanotaan, että eduskunnassa pitäisi tehdä enemmän yhteistyötä, niin tämä on ainakin asia, missä oppositio ja hallitus eivät huutele toisiaan vastaan ja esitä ikäviä argumentteja toisten toiminnasta. Tässä todella puhalletaan yhteen hiileen. Meillä oli hyvä valiokunta, kiitos siitä edustaja Aalto-Setälälle. Ministeri on ottanut tästä todellakin koppia, ja jokainen kansanedustaja näkee tässä asian, johon voi vaikuttaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

Vielä kaiken lisäksi: Kansalaiset, teillä on edessä se ostopäätös. Siinä kohdassa miettiäkää, miten sen teette. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kaarisalo.

19.48 **Riitta Kaarisalo sd:** Arvoisa rouva puhemies! Meillä on tosiaan käsittelyssä nyt talousvaliokunnan mietintö koskien ”Krääsätalous kuriin — suomalaisyritysten ja kuluttajien oikeuksien puolesta” -kansalaisaloitetta, ja tässä yhteydessä on myös sitten käsitelty edustaja Elon erinomaista toimenpideoitetta. Ihan ensi alkuun lämmin kiitos sekä aloitteen tekijöille että allekirjoittaneille ja myös edustaja Elolle. Olen pitkään henkilökohtaisesti ja myös edustamani kansanliike SDP on painottanut kaikkien niiden toimien tärkeyttä, joilla vähäarvoisten tuotteiden pakettiralliin voidaan puuttua. Olen henkilökohtaisesti iloinen siitä, että talousvaliokunnan mietintö oli yksimielinen ja nyt sitten näillä neljällä lausumalla myös hallitusta kiritetään jatkotoimiin.

Talousvaliokunnan tavoitin koen, että tässä ei ole kyse vain yksittäisestä kuluttajakysymyksestä vaan nimenomaan laajasta talous-, kilpailu-, verokertymä-, ympäristö- ja turvallisuuskysymyksestä. Näillä aloitteilla on ollut todella merkittävä rooli tärkeinä keskustelunavaajina, sillä tämä ilmiö on ihan aidosti vakava ja ajankohtainen.

Nykyiset ongelmat kohdistuvat todellakin erityisesti EU:n ulkopuolelta verkkokaupan kautta suoraan kuluttajille toimitettaviin vähäarvoisiin tuotteisiin, ja tämä nykytilanne on täysin kestävä. Nostan esimerkiksi Tullin tilanteen. Pelkästään vuonna 25 näitten EU:n ulkopuolelta tulevien tavaraerien määrä nousi Suomessa yli 40 miljoonaan, ja siis näistä 98,5 prosenttia tulee Kiinasta. Kyllähän tämä kertoo, että tämä tilanne on täysin kestävä, ja kuten täällä on jo aikaisemmissa puheenvuoroissakin tuotu esille, näihin tuotteisiin liittyy myös vakavia turvallisuusriskejä.

Arvoisa puhemies! Tosiaan samanaikaisesti tämän kansalaisaloitteen eduskuntakäsittelyn kanssa on työministeri Martisen asettama työryhmä kartoittanut näitä keinoja erityisesti halpatuontiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Työryhmän tehtävänä oli tunnistaa kansallisia ja EU-tason toimenpiteitä sekä tehdä myös ehdotuksia ensisijaisista jatko-toimista. Osallistuin tämän asian käsittelyyn talousvaliokunnan varajäsenenä osin näiden kuulemisten myötä, ja niiden perusteella rohkenen todeta, että ikävä kyllä tuli ja jäi semmoinen vaikutelma, että hyvin paljon voimavaroja ja energiaa on jälleen käytetty kuvaamaan itse ongelmaa ja ennen kaikkea kertomaan meille kansanedustajille, mitä ei voida tehdä ja miksi ei voida tehdä. Kun näin 26 vuoden kokemuksella poliittisena päättäjänä rohkenen väittää, että eihän tämä ilmiö ihan satunnainen tai täysin uusi tai harvinainen ole, niin tästä syystä kyllä kannustan nyt tässä jatkotyöskentelyssä keskittymään ja käyttämään hyvin paljon voimavaroja ja energiaa ja huomiota kiinnittämään nimenomaan siihen, mitä ne keinot ovat, joita sitten todella eteenpäin viemme ja saamme asioita vietyä suotuisalla tavalla eteenpäin.

Arvoisa puhemies! Tähän loppuun totean vielä sen, että vaikka talousvaliokuntakin katsoi, etteivät nämä aloitteiden ehdottamat suorat ratkaisut sellaisenaan ole toteuttamiskelpoisia, niin näihin aloitteissa esitettyihin ongelmiin on yhtä kaikki syytä puuttua. Tästä syystä tämä mietintö sisältääkin nämä neljä lausumaa. Näistä ehkä keskeisin mielestäni on tämä ensimmäinen, joka siis edellyttää, että valtioneuvosto selvittää kansallisia toimia halpatuontiin puuttumiseksi ja valmistelee viipymättä tähän liittyvät ehdotukset lainsäädännön muuttamiseksi. Ehkä nostan vielä esille sen ajatuksen, että näiden lainsäädännön lop-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

putulemien täytyy aidosti olla sillä tavalla vaikuttavia, että ne todella muuttavat sitten tätä kuluttajakäyttäytymistä. Tämä on sinänsä myös haastava kysymys, koska tiedämme, että esimerkiksi Temusta tilataan paljon tuotteita sen takia, että ihmisillä ei ole muuhun varaa. Ehkä siitä syystä en pidä hedelmällisenä sitä, että kuluttajia kovin paljon tästä toiminnasta sinänsä syyllistettäisiin, enkä väitä, että kukaan nyt täällä olisi näin varsinaisesti tehnyt-kään. Tämä korostaa sitä tarvetta kuitenkin tälle lainsäädännölle. Jos siinä onnistutaan, niin se on myös tehokas keino sitten osaltaan vaikuttamaan tähän kulutuskäyttäytymiseen. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista.

19.54 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puheenjohtaja! Minä haluan kanssa ihan ensin kiittää tämän aloitteen tekijöitä. Minusta aloitteen tekijät ovat onnistuneet nostamaan todella ison ongelman yhteiskunnalliseen keskusteluun ja olleet myös hyvin aktiivisia koko tämän aloitteen ajan, niin nimienkeruun ajan kuin myös sen jälkeenkin, tänne eduskunnan suuntaan. Niin kuin me ollaan tänäänkin näistä keskusteluista kuultu, tämä todellakin on saanut hyvin laajan kannatuksen yli puoluerajojen, ja kiitos myös talousvaliokunnalle tästä hyvästä mietinnöstä, missä on tunnistettu todellakin nämä ongelmat ja annetaan hyvin vahva viesti hallitukselle, että näihin tulee puuttua.

Tässä on aikaisemmissa puheenvuoroissa tietysti jo paljon käsitelty tätä itse ongelmaa. En rupea toistamaan niitä monia asioita, mitä tässä on nostettu, mutta todellakin ajattelen, että myös sen takia tämä aloite on saanut niin laajan tuen ja on ymmärretty tämä ongelman vakavuus, koska tässä on niin monta haitallista asiaa, mitä tämä krääsäkauppa tuo tullessaan. Se on tietysti ympäristölle hyvin kuormittavaa. Se on aivan turhaa luonnonvarojen kulutusta, koska ne tuotteet todellakin ovat lyhytkestoisia, ne hajoavat ja niiden kierrättäminen on aivan mahdotonta. Se sotkee myös meidän kierrätysjärjestelmää täällä Suomessa, kun nämä tuotteet esimerkiksi sisältävät erilaisia myrkyllisiä aineita ja me ei saada niitä sinne kierrätysjärjestelmään mukaan. Tätä materiaalia ei voi hyötykäyttää. Nämä myös ovat tämmöisiä vapaamatkustajia tässä meidän tuottajavastuussa, koska näiden kiinalaisten krääsäkauppojen tuotteiden kauppaajat eivät maksa sitä tuottajavastuukierrätysmaksua, mitä meidän kotimaisista tai vaikka EU:sta tulevista tuotteista maksetaan.

Sitten todellakin tämä kuluttajaturvallisuusasia. Nämä eivät ole samoja tuotteita, vaikka ne näyttävät samoilta tuotteilta, mitä myydään kaupoissa. Niin kuin tässä on tullut hyviä esimerkkejä, tässä ovat kollegat nostaneet niitä esille, todellakin niitä vaarallisia aineita, raskasmetalleja näissä on, ja sähköiskujen, palovammojen ja tulipalojen riski on ihan todellinen, ja näitä on tapahtunut näitä tuotteita käytettäessä. Sen takia nämä ovat myös vaarallisia tuotteita, ja näistä pitäisi päästä eroon.

Sitten tietysti se, mitä tämä aiheuttaa meidän reilulle kilpailullemme. Näillä tuotteilla aiheutetaan epäreilu kilpailutilanne niille rehellisille yrittäjille tai tuotteiden tuottajille, jotka tekevät tuotteensa lainsäädännön mukaisesti, turvallisuusvaatimusten mukaisesti, ympäristövaatimusten mukaisesti.

Kaupan liitto on arvioinut, että kun vuonna 24 näistä verkkokauppaostoksista veroja kerättiin vain 29,4 miljoonaa euroa, niin jos ne vastaavat tuotteet olisi ostettu kotimaasta, verokertymä olisi ollut 324 miljoonaa. Työpaikkojen menetysarvio on noin 8 000 työpaikkaa. Nämä alustathan myös huijaavat meidän verottajaa. Ne eivät tilitä näitä arvonlisäveroja täysimääräisesti, niin kuin niiden pitäisi, vaan ne ilmoittavat alemman hinnan siinä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

kohtaa, kun ne tilitykset tekevät meidän verottajalle, ja sitä kautta myös menetämme merkittävästi verotuloja.

No, mikä sitten ratkaisuksi? On hyvä, että EU-toimia todellakin on nyt tulossa. Tämä tullittomuus alle 150 euron tuotteilta on poistunut, ja siihen tulee tämä viiden euron hinta, sekä kiinteä tulli että tämä käsittelymaksu. Tietysti jos nämä paketit ovat keskimäärin viiden euron arvoisia, niin kyllähän se tuplaa sen hinnan. Mutta minä olen kanssa sitä mieltä, että tällainen kansallinen käsittelymaksu olisi ihan pätevä lisä, mitä meidän kannattaisi ottaa käyttöön. Tullin johtaja Sami Rakshithan on ehdottanut, että pitäisi palata askel taaksepäin siinä, että nyt kun nämä paketti kerrallaan maahan tuodaan tänne, niin näitä läheityksiä ei pysty millään tavalla valvomaan. Mutta jos mentäisiin se askel taaksepäin ja ihan perinteiseen maahantuontiin palattaisiin, niin silloin esimerkiksi valvonta olisi mahdollista, ja silloin jos sieltä löytyisi joku tuote, joka ei ole turvallinen, se voitaisiin vetää pois markkinoilta. Mutta nythän näin ei voi tehdä, koska nämä todellakin tulevat tänne paketti kerrallaan. Kyllä minä olen sitä mieltä, että tällainen halpaverkkokaupankäynti pitäisi ihan kokonaan lopettaa, koska siinä on niin paljon näitä ongelmia, mitä tässä nousi esiin.

No, todellakin minusta, niin kuin tässä alussa totesin, tämä on saanut laajan yhteisen tuen tässä eduskunnassa ja on hienoa, että ministeri Marttinen tämän työryhmän kokosi, mutta valitettavasti, kuten tässä edellä edustaja Kaarisalo sanoi, kyllähän siinä työryhmän raportissa ennemminkin kerrottiin, miksi on mahdotonta tehdä asioita, kuin että oikeasti niihin kunnolla tartuttaisiin. Toivon todella, että tämä hallitus vielä tarttuisi. Siinähan nyt jatkoystä todettiin, että halutaan vielä tehdä, mutta tosiaan tuossa kehysriihessä ainoa kirjaus asiasta oli, että torjutaan kolmansien maiden verkkokauppaa elikkä tätä temutusta ja sen ongelmia vahvassa yhteistyössä muiden EU-jäsenmaiden kanssa. No, se on tärkeää. Myös EU-tasolla pitää toimia, ja näitä pieniä muutoksia siellä on saatukin aikaan, ja pitää toimia vielä vahvemmin. Mutta mielestäni meidän pitäisi myös kansallisesti toimia vahvemmin ja todellakin myös tätä kansallista lainsäädäntöä aidosti kehittää. Sen takia tietysti tämä valiokunnan mietinnön ensimmäinen lausuma, jossa tätä edellytetään, on todella tärkeä, ja toivon, että hallitus ottaa tämän tosissaan ja rupeaa myös miettimään niitä kansallisia keinoja tämän ongelman selättämiseksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu on poissa. — Ledamot Ollikainen, varsågod.

20.01 **Mikko Ollikainen r:** Arvoisa puhemies, årade talman! Ensinnåkin kiitos tämän aloitteen tekijöille ja myös toimenpideoitteen tekijå Elolle, ettå ettå asia ollaan nostettu esille — todella tårkeå keskustelu. Tåsså on tullut esille kanssa monta osatekijåå turvallisuuden nåkåkulmasta, ympåristån nåkåkulmasta, myås terveyden nåkåkulmasta ja myås kaupan nåkåkulmasta, millainen haaste ettå krååsåtalous on, ettå tilataan jopa 40 miljonnaa tuotetta ja suurin osa sitten Kiinasta.

Haluan nostaa esille ennen kaikkea ettånnå terveysnåkåkulman tåsså kokonaisuudessa, koska tiedetåån, ettå ne eivåt ole turvallisia, ja ollaan myås, kuten tåsså on mainittu, nåhty, ettå on tullut terveydellisia ongelmia ja on tullut sairaalakåyntejå sitten, kun on kåytetty nåitå temu- ja sheintuotteita.

Årade talman! Det år våldigt fint att vi nu har en gemensam syn. Jag vill pångrtera att det år bra att vi hade en gemensam syn i ekonomiutskottet kring den hår slit-och-slång-frågan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

Här finns förstås flera olika aspekter, dels att vi nu får in en slags tullavgift och andra avgifter för ungefär fem euro per paket. Det finns ingen tullfrihet på produkter under 150 euro i fortsättningen, och det är viktigt att få in den här behandlingsavgiften. Det skulle också vara viktigt att hitta lösningar då det gäller till exempel avfallet, för man har ju inte på det sättet ansvar för behandlingen av avfallsavgifter som övriga, till exempel våra finländska bolag har, att då man gör en produkt så har man också ett visst ansvar då det gäller produkten.

Jag är väldigt glad över att vi som sagt hittat en enighet kring det här och att vi kan gå vidare. Men jag vill också poängtera att EU-nivån nog är otroligt viktig, att man hittar gemensamma spelregler inom EU. Annars finns det en risk för att man kringgår det och tar in en produkt i ett annat land, och så kommer det internt inom Europa, via ett annat EU-land, in till Finland. Det skulle vara viktigt att hitta gemensamma EU-regler här.

Eliikkä olisi ensisijaisen tärkeää, että EU-tasolla löydetään nyt sitten yhteiset säännöt koskien näitä halpatuotteita, ettei tule kiertoa, että tuodaan Kiinasta esimerkiksi yhteen EU-maahan ja sitten se sisäisesti siirretään Suomeen, vaikka me rajoitettaisiin sitä täällä. Tämän takia olisi tärkeää löytää ratkaisu EU-tasolla. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

20.04 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Käytän tässä vielä toisen puheenvuoron. Täällä on tosi hyviä näkökulmia kattavasti nostettu esiin. Haluan kiittää edustaja Castrénia, joka nyt ei enää täällä ole, hyvästä yhteistyöstä tämän teeman parissa ja siitä, että hän nosti nimenomaan lääkärinä vielä näitä käytännön esimerkkejä siitä, miten vaarallisia nämä temutuotteet ovat ja aiheuttavat kustannuksia myös meidän terveydenhuoltojärjestelmälle. Usein kuulee tämän väitteen, jonka edustaja Krista Mikkonen nosti, että kyse on samoista tuotteista kuin mitä meillä on täällä kaupan hyllyillä, mutta näinhän se ei ole, ja siitä on lukuisia selvityksiä ja tutkimuksia ja osoituksia.

No, tosiaan globaalissa maailmassa tämänkaltaisen ilmiön torjuminen ei ole helppoa, mutta sitäkin tärkeämpää on, että päättäjät ja me nyt täällä eduskunnassa varsin yksituumaisesti osoitetaan selkeä tahtotila siitä, että tämä ongelma on ratkaistava. Kuten kansalaisaloitteen tekijätkin ovat todenneet näissä tilaisuuksissa, mitä on ollut, kun tahtoa on, keinot kyllä löytyvät, ja tästä mietinnöstäkin ne keinot tavallaan löytyvät, kun niihin vain sitten tartutaan.

Vielä nostan sen, että tässä on ollut aktiivisena kotimainen yritys Finlayson mukana, tehnyt avoimesti viestintää ja kampanjaa. Minusta oli hienoa, että he rakensivat Triplan myymälään tällaisen krääsägallerian, jossa oli esillä näitä Temusta ja Sheinistä tilattuja krääsätuotteita. Kyllä se suorastaan vihaksi pisti nähdä niitä polyesteristä tehtyjä lakanoita ja pyyhkeitä, joita oikeasti myydään ihmisille ja joilla ei ole mitään käyttöarvoa ja jotka tosiaan pahimmillaan ovat vaarallisia. Monella tavalla on tärkeätä, että tämän ongelman todellisuutta nostetaan esiin ja siitä keskustellaan.

Edustaja Kaarisalo tässä nosti esiin sen, ja edustaja Mikkonenkin viittasi siihen, mikä on tullut ilmi näissä tilaisuuksissa, missä itsekin olen ollut, että viranhaltijat ehkä ovat tosiaan paljon keskittyneet perustelemaan sitä, miksi näiden keinojen toimeenpano on vaikeaa, mutta se ei tietenkään saa olla syy jäädä tumput suorina seuraamaan, kun tämä krääsätulva tuhoaa kotimaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja syö juuri niitä verotuloja, joille meillä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2026 vp

olisi tässä vaikeassa taloustilanteessa todella kipeä tarve, puhumattakaan sitten siitä luonnonvarojen ylikulutuksesta ja tämmöisestä kertakäyttökulttuurin ylläpitämisestä ja viemisestä aivan uudelle tasolle, kun meidän pitäisi päästä kohti kestäviä tuotteita ja kiertotaloutta.

Vielä nostan tässä myös edustaja Rintamäen, joka puhui hyvin kotimaisen vastuullisen tuotannon puolesta, ja haluan itsekin korostaa sen merkitystä, että kyse on tässä myös suomalaisista työpaikoista.

Tosiaan tämän aloitteen hyvä puoli on se, että tässä on todella monta tulokulmaa, joilla tätä voi kannattaa, ja se on varmasti juuri se syy, miksi tämä on laajan tuen saanut taakseen. Nyt meidän kaikkien velvollisuus on osaltaan sitten vielä vahtia, että ne toimet todella tapahtuvat, että tämä pakettiralli saadaan pysähtymään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aalto-Setälä, olkaa hyvä.

20.07 **Pauli Aalto-Setälä kok:** Arvoisa puhemies! Haluan vielä lopuksi kiittää hyvästä keskustelusta ja kansalaisaloitteen tekijöitä ja Eloa näistä aloitteista. Tämä osoittaa sen, että on asioita, joissa me voidaan olla hyvinkin yksimielisiä ja voimakkaita. Nämä lausumaehdotukset ovat hyvin pontevia ja vaativia, ja meidän homma täällä on seurata, että niille tapahtuu jotain. Siksi siellä on se neljäs lausuma, joka edellyttää myös, että talousvaliokunta pidetään ajan tasalla siitä, miten tämä tästä eteenpäin etenee, koska me halutaan, että tämä krääsäkauppa loppuu sekä ympäristö- että talous- että ihmisten turvallisuussyistä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteeseen KAA 7/2025 vp sisältyvän ehdotuksen hylkäämisestä. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpideoitteen TPA 72/2025 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.